

Màrius Torres i Mercè Figueras, als jardins del sanatori de Puig d'Olena, l'any 1939
BIBLIOTECA DE LA UNIVERSITAT DE LLEIDA

CARTES A MAHALTA
Màrius Torres i Mercè Figueras
Editorial: Club Editor
Barcelona, 2017
Pàgines: 320
Preu: 22,95 euros

Dues vides de novel·la

Quan fa 75 anys de la mort del poeta Màrius Torres, Club Editor publica una relació epistolar

Tots hem sentit un munt de vegades aquella frase que afirma que la realitat sempre supera la ficció. Una frase que posa en evidència que la vida de cadascun de nosaltres és una experiència molt més rica, diversa i plena del que a vegades suposem. O el que és el mateix: que la vida, quan se sap retratar o transcriure amb exactitud, pot esdevenir l'escenari de les més meravelloses de les ficcions; que viure ens ofereix els més increïbles i inesperats dels arguments. I, en ocasions, també els més apassionants.

Aquest volum de cartes, seleccionades per Meritxell Guimet i Margarida Prats, ens ofereixen la possibilitat única d'endinsar-nos directament en un d'aquests mons

meravellosos: el de la relació que van mantenir el poeta Màrius Torres i la seva (més que) amiga Mercè Figueras mentre eren tots dos ingressats al sanatori de Puig d'Olena. I fer-ho a través de dos corresponents que escrivien –i s'escrivien– com els àngels.

Perquè segurament ja esperàvem que les cartes d'un dels nostres més grans poetes del segle passat fossin no tan sols interessants sinó molt ben escrites, però el que sorprèn més en llegir aquest epistolari és que la seva musa tingués un nivell literari quasi equiparable al d'ell. Tant és així que, malgrat que els seus estils són ben diferents, la qualitat de les cartes de tots dos és tan similar que ens cal mirar qui les signa

per saber qui les va redactar. Tenim, doncs, entre les nostres mans no només la possibilitat de descobrir o de conèixer amb més profunditat una de les històries literàries més curioses, sorprenents i interessants de la literatura catalana de tots els temps, la que va permetre que un malalt que abans no havia escrit pràcticament convertís un sanatori en el seu Parnàs particular, sinó de gaudir de la història com si fos una novel·la. Una novel·la escrita a quatre mans per dos autors molt ben dotats. Dos autors que ens fan esperar cada nova carta seva (gairebé) amb la mateixa emoció que les devien esperar ells. Amb l'avantatge que nosaltres podem escollir a quin ritme avancem les pàgines, a quin ritme revivim les seves vides.

La part desconeguda de l'ànima

En una carta que escriu el setembre del 1922 a Ernst Robert Curtius, Marcel Proust diu que "la veritable literatura fa conèixer la part encara desconeguda de l'ànima". I aquest volum, que aplega una tria de 116 de les 503 cartes que es van crear els dos corresponents, esdevé sens dubte la clau d'accés a les ànimes d'ambdós. De tots dos o, gairebé, de tots tres, ja que la figura de Joan Sales sobrevola la correspondència com si hi fos present, com si sense ell la parella no pogués existir. O, almenys, no ho pogués fer plenament.

No ens ha d'estranyar, car l'autor d'*Incerta glòria* no fou tan sols un dels amics més fidels de Mercè Figueras sinó qui, a través d'ella, es convertí en el descobridor